

DE LEIDSE GEOLOGISCHE VERENIGING – EEN TAAIE OVERLEVER

Tot ver in de jaren twintig van de vorige eeuw was het aantal studenten in de geologie te Leiden zo klein dat er weinig behoefte was aan enige vorm van organisatie, al bestond wel sinds 1927 het Geologisch Dispuut Movesta dat zo nu en dan sprekers van buiten Leiden uitnodigde. Zoals gedocumenteerd in het eerste lustrumnummer van 'De Leidsche Geoloog' groeide de studentenpopulatie snel in de daaropvolgende jaren, en dat leidde tot minder en minder samenhang tussen de groepen jongerejaars, ouderejaars en promovendi. Toen ook nog een scheiding optrad tussen het Geologisch Museum en de Opleiding Geologie had dat direct de oprichting van de 'Leidsche Geologische Vereniging' op 24 april 1933 tot gevolg. De oprichting vond niet eerder plaats – en hier past ons enige bescheidenheid – dan na ampel beraad met de zusterverenigingen in Delft en Amsterdam. De Leidse hoogleraar B.G. Escher zag het buitengewone belang van zo'n vereniging bij het verzorgen van lezingen en excursies en voor het onderhouden van contacten met studiegenoten elders en afgestudeerden, terwijl zijn collega professor Ph. H. Kuenen tegelijkertijd het initiatief nam tot de oprichting van een verenigingstijdschrift 'De Leidsche Geoloog'. Deze uitgangspunten getrouw werden in de eerste vijf jaar van de LGV 35 lezingen verzorgd door sprekers uit binnen- en buitenland, waarbij niet zelden de samenwerking werd gezocht met de zusterverenigingen uit Delft en Amsterdam en de Leidse Biologen Club. Bovendien werden in deze periode 8 excursies in Nederland georganiseerd en verscheen 'De Leidse Geoloog' tweemaal per jaar. Zo ging de vereniging voort tot begin 1941, toen na de beroemde protestrede van professor Cleveringa, de universiteit door de bezetter werd gesloten en ook de LGV zich gedwongen zag zich tijdelijk te ontbinden en tot de bevrijding in diepe winterslaap te verkeren.

Direct na de bevrijding werd het verenigingsleven met verdubbelde energie opgepakt en vooral de 60-er en 70-er jaren waren een periode van grote bloei, mede als gevolg van de grote aantallen eerstejaarsstudenten. Nieuwe tijden leidden tot nieuwe tradities. Zo werden de door de LGV georganiseerde excursies nu vooral bedoeld als eerste kennismaking met de geologie voor de eerstejaars. Die werden tijdens deze zogenaamde kennismakingsexcursies onderworpen aan een veelal modderig inauguratieritueel, dat soms tot ophef en opgewonden faits divers in het Leids Dagblad leidde. Ook nam de vereniging deel aan jaarlijkse voetbal- en hockeytoernooien en ijs en weder dienende werd jaarlijks geschaatst om 'De Oorwarmers' en de 'Zilveren Winterpeen'. Een enkele maal werd zelfs een wielervedstrijd georganiseerd: 'Het Criterium der Fossielen'. Contact werd onderhouden met de zusterverenigingen met name door het bij toerbeurt organiseren van het jaarlijkse N.G.M.S.O congres, een door universiteiten en bedrijfsleven gesteunde activiteit. De jaren werden gelardeerd met lezingen van hoog wetenschappelijk niveau, maar een enkele keer ook van controversiële inhoud. Zo moest na zijn lezing over het ontstaan van aardolie, de bekende creationist Willem Ouweneel spoorlags vertrekken om niet met pek en veren het Instituut aan de Garenmarkt 1b te worden uitgejaagd!

Tegen het einde van de zeventiger jaren begonnen zich donkere herstructureringswolken boven het Geologisch Instituut aan de Garenmarkt samen te pakken. Het ministerie had besloten tot één centrale opleiding in de aardwetenschappen. Na fel protest werd dit verhoogd tot 2: één opleiding in Amsterdam en één in Utrecht. Leiden zou moeten verhuizen en samensmelten met het instituut aan de Oude Gracht. Ondanks langdurig en halsstarrig tegenspartelen moest Leiden er aan geloven en verhuizen naar het gloednieuwe Instituut voor Aardwetenschappen in de Utrechtse Uithof, weliswaar met achterlating van de meest verbeterde tegenstander, de hoogleraar A. Brouwer. De laatste studentleden van de LGV werden in 1981 te Leiden ingeschreven.

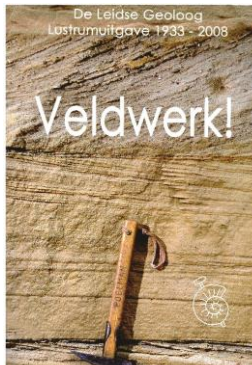
De vraag was nu wat te doen met een bloeiende studievereniging als de LGV. Er hadden sinds 1978 fusiegesprekken plaatsgehad met de Utrechtse Geologen Vereniging UGV, maar men was nooit verder gekomen dan een samenwerkingsovereenkomst: de Utrechters vonden verdergaande voorstellen van de LGV veel te 'Leidsch'. In april 1982 zegde de LGV de samenwerkingsovereenkomst op en vormde zich om tot de huidige reünistenvereniging.

De doelstellingen bleven goeddeels dezelfde: het onderhouden van contact tussen de leden en het organiseren van lezingen en excursies, en al ruim 38 jaar houdt de vereniging met veel enthousiasme koers. Ieder jaar – met uitzondering van het afgelopen COVID-jaar – wordt een 'grote' excursie in het voorjaar georganiseerd en een kleine eendagsexcursie in het najaar. Partners zijn bij deze gelegenheden meer dan welkom. De grote excursie gaat in vrijwel alle gevallen naar het buitenland – de laatste jaren naar Wales,

Tsjechië en Spanje (zie foto met deelnemers aan de Baskenlandexcursie); de kleine excursie vindt in Nederland plaats. De algemene ledenvergadering wordt jaarlijks te Leiden gehouden rond een thematische lezingendag. De insteek van de activiteiten is doorgaans serieus wetenschappelijk van aard, maar een enkele keer wat meer 'tongue in cheek'. Zo werd bij de lustrumviering in 2018 in aanwezigheid van John Holden, de oprichter van de International Stop Continental Drift Society (ISCDS) in het Van der Werfpark naast het voormalige Geologisch Instituut, de schroef waarmee het bewegen der continenten in 1978 werd stopgezet, weer eens stevig aangedraaid.

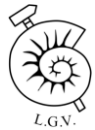
Een belangrijk bindmiddel is de website van de LGV (www.lgvweb.nl), gevuld met nieuws, foto's en video's van excursies en evenementen, columns, maar helaas ook met - in toenemende mate - In Memoriams voor ons onvallen leden. Die In Memoriams getuigen altijd van een boeiend geologisch leven en bevatten steevast liefdevolle herinneringen van karteermaatjes en latere collega geologen.

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan in 2008 heeft de LGV het gedenkboek 'Veldwerk!' uitgebracht, gevuld met vele veldwerkverhalen van Leidse karteerders die gewerkt hebben in de Belledonne, Galicië, Pyreneeën, Cantabrië, Dora Maira en de Scandinavische Caledoniden. De boeiende bijdragen verhalen niet alleen over de specifieke geologie en karteeromstandigheden maar geven ook een aardig tijdsbeeld over het strenge Spanje onder Franco en de daarna ingezette modernisering in de jaren 70.

De vereniging telt nog altijd meer dan honderd actieve leden in binnen- en buitenland, en de grote deelname aan de verschillende evenementen laat zien dat, ondanks het stijgen van de gemiddelde leeftijd, het enthousiasme om elkaar te ontmoeten en samen het glas te heffen, onverflauwd is! Er liggen nog voldoende ideeën op de plank, dus op naar het eeuwfeest in 2033!

Blijft echter het feit dat LGV-leden niet het eeuwige leven hebben. Tijd dus om in de aanloop naar de honderdste verjaardag na te denken over het openstellen van sommige LGV-activiteiten voor reünisten van de zusterverenigingen in Amsterdam, Delft en Utrecht, of het op termijn bij elkaar aansluiting te zoeken.

Het bestuur van de LGV